

Koleji, lise ani o kofe

CM2 kofe, aw den bëna don koleji kilasi wɔrɔnan la aw ka sigida kerefɛ.

Koleji kalan be ke san nanni kɔnɔ:

- kilasi wɔrɔnan sira ye lakɔlila ni koleji cɛ, kalan min kera duguma lakɔlila, a be o sabati;
- Kilasi durunan ani nanninan ani sabana na bëna demiseni dème ka dɔ fara u ka dɔniyaw ani ani u ka kodɔnw u ka maya laseliw kan.

Aw den be barakɛ wati labennen dɔw de kɔnɔ: a ka kalan bolofaraw ka ca, karamokow ka ca, kilasiw ka ca. A ka kalan damine ani a laban ɛriw te kelen ye don o don. A kanga ka sugandili ke kalan dafalan dɔw fana la ɛnterineti kan, sigida mara togo numana walima kanw fana kan, misalila.

I na fo, duguma kalan na, demiseni ladamu nendo keneya ya, fasoden numanya la ani u be

jijɛ min kɔnɔ o famuyali la.

koleji la, u be dege sugandili la, o kɔrɔ u be kalan ani bara minuw ke u be olu sukandi.

Karamokow la, aw be kuma a ka karamoko ɲemə fɛ ka kunafoli sɔrɔ aw den ka bara ani a ka waleya kan.

Sekesekeliw ani notiw ani nisɔdia walima nisɔgoya kumaw be ta ka aw den ka kalan nafa dɔn. Ni gɛleya yera o kɔnɔ, dème bëna ke a yé.

Kilasi sabana na, aw den be a ka seksekeli kumaba fɔlɔ ke. A be a ka kalan sukandili fɔlɔ fana ke yen de.

Koleji kofe, lakɔlidenw be ta u ka kalan tɔ ke lise la walima bara dege yɔrɔ cakeda dɔ la.

Tekinoloji lise la, aw den be san saba dipulɔmu de kalan ke, ni o tɔgɔ baki.

Kilasi filana, a be koleji kalan bolofara caman sɔrɔ yen. A bëna kalan dɔw fana ke, i na fo jago kalan, ko ɲenɛbɔ ani biotekinoloji kalanw. O bëna aw den dème a ka sukandiliw ke, a bëna ta kalan min ke kilasi fɔlɔta ani tɛriminali la, bari olu bëna a lase baki sukuya caman ma.

Kalan sukuya ka ca: siansiw, tɛkinolojiw, liwuru kalan, ɲenajew ani a na ɲogɔna caman.

O dipulɔmu layini ye de kalan ke ka ta san fila la, ka ta bila san shekin na, a be se ka caya, ka tɛmɛ o kàn yɛrɛ.

Bara ladege lise ani bara dege cakeda la, aw den be se ka CAP kalan ke san fila kɔnɔ, walima barakɛ baki san sabā kɔnɔ. A be bara dɔ dege yen.

Bara ladege lise la, a be kalan ke wa a be ta sitajiw fana ke barakɛ yɔrɔw la.

Bara ladege cakeda la, a be ke barakɛ cakeda la wa a be sara fana sɔrɔ.

CAP ani barakɛ baki be ke sababu ye a be bara sɔrɔ wa kalan fana be se ka ke ni o jara a ye.

Ni aw fana ka cɛsiri ye aw den ka ko la, a bëna dème wa a bëna bilasira, a ka kalan watiw be kɔnɔ, ka a ka sinjɛ sigi laben maya sira fɛ ani barako sira fana fɛ.